

אמרי שפר "תמט"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד .

אדם צריך להרגיל את עצמו כי כאשר לוויים חייבים להחזיר. (ליבם של ישראל)

אין עוד דבר שחשוב ויקר כל כך בעבודת ה' כמו '**ברגלי אעבורה**' - 'להתגבר על הרגילות. (הרה"ק בעל יסוד העבודה מסלונים זי"ע)

אישה שהייתה בעיצומה של דיאטה העבירה עוגות גבינה לבית הכנסת לחג שבועות. באמצע הדרך תקף אותה רצון עז לאכול מן העוגות. היא התקשרה לדיאטנית ואמרה שאיננה יכולה להתאפק. הדיאטנית אמרה לה: יש לי עצה טובה בשבילך, תזכרי שמי שעושה בסתר (אוכל בסתר) נפרעים ממנו בגלוי, כולם יראו את זה עלייך בגלוי... לאחר שבוע הגיעה האישה לקבוצת התמיכה, נשקלה, והנה ירדה במשקל. הדיאטנית אמרה לה: אני רואה שהעצה שנתתי לך עזרה. איזה עזרה, השיבה בביטול, עם העצה הזו הייתי מחסלת את כל העוגות ברכב. אז מה עשית? שאלה הדיאטנית, והיא אמרה לה: חזרתי הביתה, פתחתי את המקרר, לקחתי חתיכה קטנה של עוף, בירכתי ואכלתי. וב-6 שעות הבאות הייתי בטוחה שאני מסודרת... עז גבול בני עמון - ה' חיזק אותו.

אמרו חז"ל (יומא סו, ב) אין חכמה לאשה אלא בפלך. יש לומר בדרך הלצה, כי אמרו חז"ל (תענית כג, ב) אשר בענין הצדקה האשה ידה על העליונה, כי מקרבת הנאת העני, לאשר הבעל נותן רק המעות, אבל האשה נותנת לו פת שיהא תיכף מוכן לפניו לאכול. וזהו אין חכמה לאשה אלא בפלך, פל"ך ר"ת כ'פה פ'רשה ל'עני (משלי לא כ), היינו במצות צדקה, אז ידה על העליונה והיא המחוכמת: (אמרי נועם על התורה – ליקוטים)

אמר רבי שלמה מקרלין זצ"ל: בעולם העליון שוקלין בכף הזכויות את היעירות והשדות, שנוסעים בהם החסידים אל הצדיקים.

בגמ' (עו"ז דף כ"ג ע"ב) מסופר שהחכמים בקשו מדמא בן נתינא אבן שחסרה מאבני החושן. ומיאן למכור להם הואיל ומפתח האוצר היתה מראשותיו של אביו ולא רצה להעירו משנתו.

ובתוס' שם (כ"ד ע"א ד"ה ואבני, בשם הירושלמי מס' פאה פ"א ה"א) מבואר, שאותה אבן היתה אבן ה"ישפה" של בנימין. ולכאורה יש להעיר, מאחר ודבר זה לא הוזכר בגמרא, מניין שהיתה זו אבן ה"ישפה". וביאר המשך חכמה בדרך דרש, שהואיל ועל ידי אותה אבן למדנו כיבוד אב מהו, הבה נחקור מי מבין השבטים ראוי שילמדנו מהו כיבוד אב, מראובן ועד אחרון בני השפחות לא ניתן ללמוד זאת, שהרי בגין מכירת יוסף שנתבצעה על ידם נגרן ליעקב צער גדול ועצום, אף מיוסף לא ניתן ללמוד כיבוד אב, שכן על ידי מעשיו נתגלגל הדבר ונגרם לאביו צער, היחיד שלא היה במכירת יוסף ולא גרם צער לאביו הוא בנימין, על כן הדעת נותנת שאבנו של בנימין ה"ישפה" תלמדנו כיבוד אב...

בכל פרשת בלק אין אף הפסקה אחת, פתוחה או סתומה המבדילה בין עניין לעניין. עניין הדבר, כי ההפסקות היו משמשות ליתן ריווח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה, אולם בלעם, אף שהיא נביא, אבל דברי הנבואה לא השפיעו עליו, הוא לא התבונן בהם, ולא למד מהם כלום, לכן כל הפרשה היא בלי הפסק! (הגה"ק בעל חפץ חיים זי"ע)

בספר מעשה איש (ח"א עמ' מ"ג) מובא מהחזו"א, שנשאל אודות בחור צעיר שנתבקש לשוב מהישיבה לבית הוריו במושב, כיון שאביו חולה וצריך את בנו שיסעדנו, אולם בביתו היו אוכלים נבלות וטרפות וגם שמירת שבת היתה לקויה, ולא ידעו מה לעשות. השיב החזו"א בהאי לישנא, "זאת אומרת, שהבן יעזוב אבא חולה ולא יבא אליו, ועוד שאני אמרתי ככה? איך יכול אני לומר כדבר הזה", וחזר השואל ושאל "אבל אין אוכלים שם כשר", והשיב "שישתדל לאכול כשר", ולבסוף אמר לבחור "סע הביתה, ותשתדל לחיות חיי עיר ולא חיי מושב הקרויים מתים"...

"בדרך הטבע אין אדם יכול לזכור את כל התורה-שבעל-פה, לכן הקדים הקב"ה ונתן לנו את התורה שבכתב, שעל ידי העסק והיגיעה בתורה שבכתב, ובכח החזרה והשינון עליה, זוכים לסגולת הזכרון והעדר השכחה, וממילא זוכרים את כל התורה שבעל פה." (שפע חיים, רעוא דרעין, פרשת במדבר מאמר ד)

בילדותי התווכחו הורי ביניהם לאיזו ישיבה ישלחוני. אבי צידד באחת ואמי באחרת. לבסוף נבחרה ישיבת וואלאז'ין. ומדוע? מפני שספסליה רחבים ביותר: אם אתעייף אוכל לשכב על אחד מהם ולנמנם, ולא אצטרך לפסוע עד האכסניה ולהתבטל מלימודי (סיפר הגרז"ר בנגיס זצ"ל:)

בילקוט מאיש לרעהו מובא, באחת משיחותיו של הרבי הריי"צ מליובאוויטש זי"ע הוא סיפר: שכשהייתי ילד בן ארבע שנים, שאלתי את אבי, האדמו"ר הרש"ב זי"ע, למה נברא האדם בשתי עיניים ובפה אחד וחוטם אחד? שאלני אבא: האם יודע אתה אל"ף בי"ת? השבתי הן, והוא שאל שוב: האם יודע אתה שיש שי"ן ויש סי"ן ומה החילוק שביניהן? והשבתי לו בשי"ן הנקודה היא בצד ימין ובסי"ן בצד שמאל. אז אמר לי אבא: לכך צריך שתי עיניים; כי ישנם דברים שצריך

להביט עליהם בעין הימנית ויש דברים שצריך לראותם בעין השמאלית - על יהודי צריכים להביט תמיד בעין הימנית, ואילו על סוכרייה וצעצוע בעין השמאלית. מאותה שעה, סיים הרבי, החדרתי לעצמי כלל - שעל כל יהודי, יהיה מי שיהיה, צריך להביט עליו תמיד רק בעין יפה.

בלעם נתן עצה לבלק להחטיא את ישראל ע"י בנות מואב, ואיתא בגמרא (סנהדרין קו) שחז"ל גזרו שלא לאכול פת, יין, שמן, של גויים בכדי שלא יהיו קרובים מדאי וירצו להתחתן עימם, וזה יעץ להם בלעם, 'וילך שפ"י ר"ת ש'מן פ'ת י'ין שיתנו לישראל, ועי"ז יימשכו אחריהם.

בלק פחד וביקש דרך להביס את ישראל. הוא לא פנה למומחי צבא כי אם אל בלעם. וכי מה כוח יש בו בבלעם להילחם בישראל? אכן, יש בו כוח וכוחו בפיו – "כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר" (כב,ו). לפעמים כוח הדיבור גדול יותר מהכוח שבמעשה.

בסיום לימוד. נוהגים לעשות סעודה זו בסיום מסכת גמרא או סדר משניות. סעודה זו מוגדרת כסעודת מצווה.

בספר מעשה איש (ח"א עמ' מ"ג) מובא מהחזו"א, שנשאל אודות בחור צעיר שנתבקש לשוב מהישיבה לבית הוריו במושב, כיון שאביו חולה וצריך את בנו שיסעדנו, אולם בביתו היו אוכלים נבלות וטרפות וגם שמירת שבת היתה לקויה, ולא ידעו מה לעשות. השיב החזו"א בהאי לישנא, "זאת אומרת, שהבן יעזוב אבא חולה ולא יבא אליו, ועוד שאני אמרתי ככה? איך יכול אני לומר כדבר הזה", וחזר השואל ושאל "אבל אין אוכלים שם כשר", והשיב "שיתדל לאכול כשר", ולבסוף אמר לבחור "סע הביתה, ותשתדל לחיות חיי עיר ולא חיי מושב הקרויים מתים"...

בספר "שאל אביך ויגדך" (חלק ג') מסופר, שהמגיד המפורסם הגה"צ רבי שלום שבדרום זצ"ל סיפר: אברך אחד עלה להתישב בארץ ישראל ביחד עם אמו האלמנה, ותוכניתו היתה לשכן את אמו בביתו יחד עם משפחתו, כדי שיוכל כך לדאוג לכל מחסורה. כשבא אל מרן ה"חזון איש" זצ"ל לשאול את דעתו על כך לא הסכים עמו החזו"א, באומרו לו, אין זו הדרך הנכונה, כי מאחר שישנה עמה בקביעות, לא יימלט שמתוך רוב הזמן ורוב המעמסה לא יפגע פעם בכבודה, ואז יצא שכרו בהפסדו, "כיבוד האם הנכון הוא שידאג לשכם אותה בדירה משלה, ידאג לכל צרכיה, וגם ימצא אחרים שיתנדבו לבוא לעזרתה, וכדאי שישלם עבור הטירחה, כך היא תהנה יותר, וגם הוא יקיים מצות כיבוד אם כראוי".

בספר תנא דבי אליהו רבה (פרק כ"ז) מובא לשון נורא "אין הקב"ה מבקש מן האדם, רק שיכבד אב ואם ויתירא מהם". מה הקב"ה מבקש מאתנו? הקב"ה אינו מבקש מאתנו רק דבר אחד – שנכבד את אבינו ואת אמנו.

"בעוון נבלות הפה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות, ובחורי ישראל מתים, יתומים ואלמנות צועקים ואינם נענים. וכל המנבל את פיו, אפילו חתמו עליו גזר דין של שבעים שנה לטובה הופכים אותו לרעה!" ויש לנו לדעת, כי כשם שהדבר נכון במישור הכלכלי, כך נכון הוא במישור האישי. וודאי, יש לאדם לעבוד כדי להתפרנס. אבל לעתים נדמה לו שאם יעבור חלילה על רצון הבורא, ירוויח. ואם ילך לשמוע שיעורי תורה יפסיד שעת פרנסה. אבל טעות בידו. גם אם הרוויח "בקטן" הפסיד "בגדול"! אבל אם שמע לרצון הבורא ומשך עלינו את חסדו – אזי יזכה לאור פניו, וירוויח בלי די!

בפירוש רש"י בפרשת השבוע אנו מוצאים תגלית מעניינת, אודות מיקומה של בארה של מרים בימינו! על הפסוק (במדבר כא, כ): 'ונשקפה על פני הישימון', כותב רש"י בשם מדרש תנחומא: 'ונשקפה - הבאר על פני הישימון, **שנגנזה בימה של טבריה, והעומד על הישימון מביט ורואה כמין כברה בים והיא הבאר**, 'עכ"ל. מבואר כאן שבאר מרים נמצאת כיום בים הכנרת בטבריה, וניתן להבחין בה כשרואים כמין מסננת בים.

בפרשתנו (בלק), מתפעל בלעם מבתיים של עם ישראל, עד שמכריז ואומר "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל". ומפרש רש"י שראה פתחיהם שאינם מכוונים זה מול זה. נבואה זו מלמדת אותנו מהו "בית טוב". בית טוב אינו מקום של פאר והדר המנקר לבאים אליו את העיניים, אלא להפך זהו בית שאנשיו אינם מסתכלים מה הולך אצל השני, וכל אחד מסתכל בצלחת שלו בלבד ושמח ומאושר בביתו שלו.